

השגריר הישראלי

הראשון במצד"ם

נתון למעשה

בבידוד מוזהב

במלון „שרתון” -

מה גרם לכך,

ואיך יוכל

לפרוץ החוצה?

שגריר במצור

אין היא נובעת מחוסר-השתדלות. פעם נכנסו הבן-אלישרים למיסעדה וראו שם את גדול הסופרים המצרים, נגיב מחפוז, כשהוא מוקף מעריצים. ניצה מיהרה למי כונית, אצה לדירת הזוג במלון שרתון, חזרה כשבידה ספר של מחפוז בתירגום עברי.

השגריר ואשתו ניגשו אל הסופר וביקשו את חתימתו בספר. הוא נענה בסבר-פנים יפות. על יחסם של המסובים יש ויכוח: ניצה בן-אלישר סבורה שהם היו עוינים, בעלה סבור כי הם היו ידידותיים.

אין ויכוח על דעתן של כמה מן המארי-חות המפורסמות של קאהיר. הם מחרימות את הזוג.

אמרה אחת מהן, אשת-חברה גרושה שכביתה, המושקפת על ידי נילוס, מתנחלים חיים ענפים של החברה הגבוהה: „יש פקידים הי מקבלים משכורת כדי לארח או-תם. אני לא מקבלת משכורת. אז מדוע אני צריכה לעשות דבר שי-אני לא רוצה לעשות?”

איש לא יעז להחרים מסיבה של השגריר האמריקאי.

אשת-השגריר קבעה את המסיבה ושלחה את ההזמנות, אך נאלצה לבטלן ברגע האחרון. היא לא לקחה בחשבון כי באותו ערב היה לילה-סדר. בן-אלישר ניצה על הסדר ליהודי קאהיר במלון הסמוך ל-שרתון. אשת-השגריר קבעה מועד חדש, וגם הפעם נאלצה לבטל: באותו יום יצאו עורכיהעיתונאים והדיפלומטים המצריים עם הנשיא אנזור אל-סאדאת לווינינגטון.

חתימה

של הסופר

איהו בן-אלישר ואשתו היפהפיה, ניצה, באו לקאהיר כששניהם חזרו רים רצון טוב לארץ ולהתארח. הם התחילו ללמוד ערבית. גילו עניין בתרבות מצריים. ניצה בן-אלישר הביאה עימה עשרים שמי לות למילוי תפקידה כמארחת. ההתבו-דדות-מאונס פוגעת בה קשות.

נוכחים. איש מן ה-16 לא הופיע. הסביר עורך מצרי: „מה יש? אנחנו רגילים לקבל הזמנות למסיבות ולא ללכת, מבלי להודיע על כך מראש. זה מקובל אצלנו. באותו ערב פשוט לא היה איש מאיתנו פנוי, ואחדים גם לא היו כלל בקאהיר.”

כפעם אחרת שיגר יומון חשוב כתב אל בן-אלישר, שהעניק לו ראיון של יותר משעה. אף מילה אחת לא הופיעה בעיתון. הגיב על כך עורך של עיתון אחר: „טוב שזה לא פורסם! כך אישר אינו יכול להגיד דבר שי-אינו תואם את מדיניותה של ממי שלתיכנן. מדיניות זו, ובייחוד הי התנהלויות, מרגיזות את הציבור המצרי. פירסום הודעות פוליטיות לא ישרת כיום שום מטרה חיו-כית. שגריר אינו צריך להצהיר הצהרות מדיניות. לא זה תפקידו.”

חלק מן הדברים נובע מאי-זל פשוט. כך החליטה אשתו של השגריר האמרי-קאי, רוי אתרסטון, לעזור לבן-אלישרים עלידי עריכת מסיבה בנוכחות. החשבון:

ה שגריר סעד מורתא אינו יודע איך להיענות לכל ההזמנות המומי-טרות עליו. אין מסיבה רצינית שהיא מושלמת בלי-עדי. הוא פותח כינוסים ותערוכות, נואם במימונה ומגיב על תקרית מישגב-עם, משוחח בטרקלינים ומנשק תינוקות.

באותה שעה יושב השגריר אליהו בן-אלישר בקומה ה-19 של מלון שרתון בקאהיר, המשקיף על הנילוס, וכימעט ואינו יוצא כלל.

המצב מתקרב לממדים של שעי-רויה דיפלומטית. עיתוני העולם כותבים עליו בהרחבה. הוא מעיב על הנורמליזציה. איש אינו כפוח איך נוצר מצב זה, ומה גרם לכך.

16

לא באו

יום הגשתו של כתב-ההאמנה על-ידי בן-אלישר לנשיא אנזור אל-סאדאת היה יום-חג. השגריר קרן מאושר.

ואכן, הנשיא יצא מגידרו כדי להעניק לו תחושה של הישג. בניגוד למקובל נאם נאום-ברכה. הרעיף עליו תשבחות, קיים לאחר מכן שיחה חופשית עם העי-חונאים הישראליים שנלוו אל השגריר. הוא גם נענה לבקשתו של בן-אלישר להתיר לו להניח זר על קיבורו של החייל האלמוני. הטכס אורגן במהירות וביעי-לות מרשימה, בנוכחות אלוף-הפקוד ש-הטריח את עצמו למקום.

מה קרה מאז? בחוגים ישראלים מתהלכות שמועות שונות על הוראות חשאיות, ששוגרו כבי-יכולי עלידי משרד-החוץ בקאהיר, או עלידי השר לענייני-חוץ, בוטרס בוטי-רוס-עאלי.

אולם קשה להאמין לסיפור זה. החברה המצרית אינה במצב שבו די בהוראה של שר כדי לנעול את הדלתות לפני שגריר.

גם הקריאות של כמה אירגונים מיק-צועיים ושל גורמי-אופוזיציה, שפורסמו ביום הנורמליזציה, ושתבעו להטיל חרם על כל הישראליים — אין בכוחן לגרום למצב כזה. האופוזיציה חלושה מדי, וכוחה מצטמצם בעיקר בכמה מוסדות אוניברסי-טאיים ומיסגדים.

המצרים עצמם מכחישים, בדרך כלל, את עצם קיומו של החרם. עיתונאי אמ-ריקאי הזמין 16 מצרים למסיבה, והודיע להם כי גם השגריר הישראלי ואשתו יהיו

בין הנשיא וראש-המשלה: בן-אלישר עם סאדאת וליד בגין